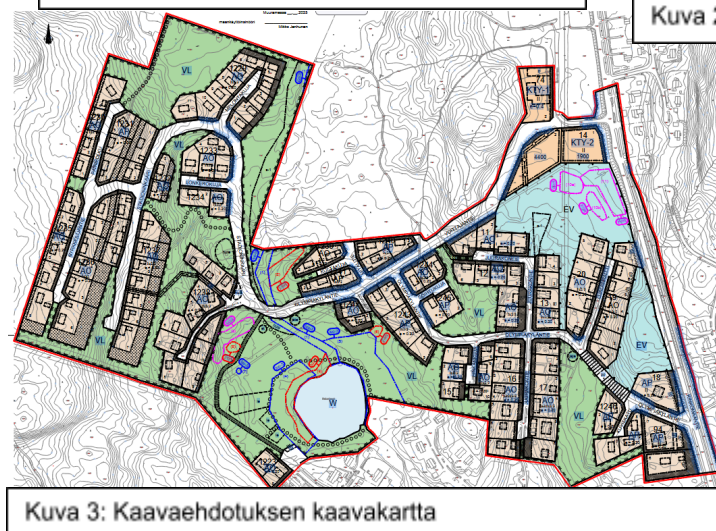
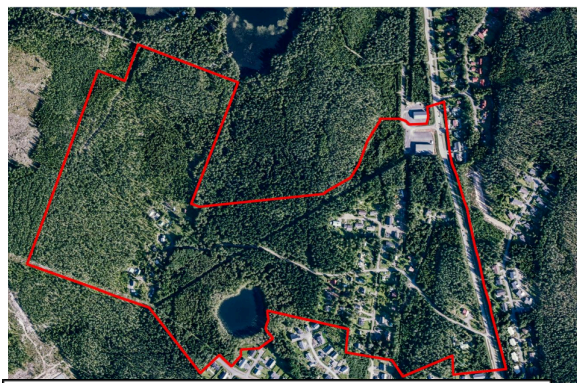

Muuramen kunnanhallitus
PL 1, 40951 Muurame
tai kirjaamo@muurame.fi

MUISTUTUS koskien Muuramen kunnan Olympiakylän kaavan asemakaavaehdotusta

Muuramen kunta suunnittelee uutta omakotitaloaluetta Olympiakylän alueelle. Suunnittelualueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Kaavaselostuksen mukaan: *“Alueen pinta-alasta 59 % muuttuu rakennetuksi tontti- tai katualueeksi. Lähivirkistys-, suojaviher- tai vesialueeksi jää 41 %.”* Suunniteltu maankäyttö ja rakentaminen ovat siis varsin massiiviset.

Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistys (JYSY) kiittää mahdollisuudesta lausua Olympiakylän kaavan asemakaavaehdotuksesta. Yhdistys esittää Olympiakylän kaavan **palauttamista uudelleentarkasteluun ja peruuttamista nykyisessä laajuudessaan**, kuten teimme myös asemakaavaluonnoksista. Olympiakylän alue ja sen lähiympäristö ovat luonnoltaan niin merkityksellisiä alueita, ettei niitä tule muuttaa lisärakentamisella.

Olympiakylän kaavaehdotuksessa ehdotettu laaja maankäyttö ja rakentaminen heikentäisivät ja tuhoaisivat alueen arvokkaita kasvillisuus- ja luontotyyppikohteita, niiden eliöstöä ja ekologisia yhteyksiä alueella sekä laajemminkin. Luonto tarvitsee tilaa: pinta-alaa, kytkeytyneisyyttä, laatua. **Toteutuessaan kaava veisi tuota tilaa sekä pinta-alallisesti että pirstoen alueita pienemmiksi ja lisäten haitallista reunavaikutusta, silpoisi tärkeitä ekologisia yhteyksiä ja heikentäisi ja pilaisi luontoalueiden laatua.** Myös hulevedet aiheuttavat huolta: korkeuserot aiheuttavat ison riskin hulevesistä Sääksjärveen. Myös kasvavan virkistyskäytön aiheuttama kulutusaine ja muut ihmistoiminnasta aiheutuvat riskit uhkaisivat jäljelle jäävää luontoa. Huolimatta luonnosvaiheeseen verrattuna kaavaan tulleista luontoarvoja hieman paremmin huomioivista ratkaisuksista kokonaisuus on kuitenkin luontokatoa pahentava jo pelkästään suunnitellun rakentamisen volyymin vuoksi. Tämä on haitallista myös kuntalaisten ja alueella muuten asuvien tai virkistäytyvien terveyden ja viihtyvyyden kannalta.

Yhdistyksemme vetoaa Muuramen kuntaan, että se tarkkaan analysoisi rakentamisen tarpeen ekologisen monikriisin aikana. **Muuramen kuntastrategiassa mainitut luovuus, ratkaisukeskeisyys ja vastuullisuus ohjaavat nekin etsimään uudenlaisia asumisen ja kaavoituksen ratkaisuja.**

Suomi on sitoutunut pysäyttämään luontokadon vuoteen 2030 mennessä. Jotta tässä onnistutaan, tulee luonnon köyhtymistä pysäyttävien ja luontoa elvyttävien toimenpiteiden mittakaavaa kasvattaa ja ottaa luonnon monimuotoisuus konkreettisesti ja aidosti huomioon kaikessa päätöksenteossa **myös kuntatasolla.**

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen on edellytys monien muiden tavoitteiden (ekosysteemipalvelut, kuntalaisten terveys, viihtyvyys, turvallisuus) saavuttamiselle. **Luonnon elinvoima lisää myös ihmisten elinvoimaa.**

Muistutustamme ohjaavia tekijöitä

1. EU:n biodiversiteettistrategia (YM 16.9.2024 <https://ym.fi/eu-n-biodiversiteettistrategia>): ”Kolme tavoitteista liittyy luonnonsuojelualueverkostoon. Tavoitteita ovat mm. suojelupinta-alan kasvattaminen niin, että 30 prosenttia EU:n maa-alueista ja 30 prosenttia merialueista on oikeudellisen suojelun piirissä, tiukan suojelun piirissä on vähintään 1/3 EU:n suojelualueista, mukaan lukien kaikki jäljellä olevat vanhat ja luonnontilaiset metsät kaikkien suojelualueiden hoidon tehostaminen. Komissio edellyttää, että jäsenmaat antavat kaksi sitoumusta avaintavoitteisiin liittyen. Ensimmäinen sitoumus koskee sitä, kuinka jäsenmaat aikovat edistää EU:n yhteisen 30 % suojelupinta-alatavoitteen ja 10 % tiukan suojelun tavoitteen saavuttamista. Jäljellä olevien vanhojen ja luonnontilaisten metsien tiukan suojelun tavoite sisältyy tähän kokonaisuuteen. Toinen sitoumus koskee jäsenmaiden toimia, joilla turvataan luonto- ja lintudirektiivin liitteiden lajien ja luontotyyppien suojelutaso sekä toimia, joilla suojelutasoa parannetaan 30:llä prosentilla lajeista ja luontotyypeistä.”
2. Ympäristöministeriö (<https://ym.fi/lajien-ja-luontotyyppien-suojelu> 16.9.2024): ”Suomen luonnon köyhtyminen johtuu erityisesti metsäelinympäristöjen muutoksista, kuten metsien uudistamis- ja hoitotoimista sekä

vanhojen metsien, kookkaiden puiden ja lahopuun vähenemisestä.” ”Kunnat edistävät ja valvovat luonnon- ja maisemansuojelua alueellaan. Kunnat voivat muun muassa valmistella rauhoitusesityksiä ja suojelukohteiden hoito- ja käyttösuunnitelmia tai päättää luonnonmuistomerkkien suojelusta. Kunta huolehtii, että maankäytön ja rakentamisen suunnittelussa edistetään ekologisesti kestävästä kehitystä ja että suunnitelmien vaikutukset ympäristöön otetaan huomioon.”

Luontoselvityksiä tarvitaan lisää

Kaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin (MRL 9§).

Luontoselvityksen (v. 2023) mukaan alueella ei ole tehty varsinaista pesimälinnustoselvitystä. Alueen moninaisten kasvupaikkatyyppien piirteet huomioon ottaen ja Suomen pesimälinnuston tilanteen vuoksi linnustoselvitys olisi tärkeää tehdä.

Liito-orava on EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) laji. Sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen (LLP) hävittäminen ja heikentäminen on Suomessa kiellettyä luonnonsuojelulain 49 §:n perusteella. Luontoselvityksissä ei vuosina 2020 ja 2023 ole löydetty kaava-alueelta merkkejä liito-oravasta, mutta alueelta on tehty liito-oravapapanoista havaintoja v. 2021 (kymmeniä papanoita useiden puiden alla). Myös tilapäisesti tyhjänä oleva LLP on edelleen lain suojaama (EUTI:n ratkaisu ECLI:EU:C: 2020:517). LLP:n on oltava välillä tyhjiään, jotta nuori naaras voi sen omia, eikä se tyhjiäänkään menetä lain suojaa vaan tyhjentyneet LLP:t ovat yhtä lailla direktiivin suojaamia kuin asututkin ”jos on riittävän todennäköistä, että kyseinen laji palaa näille levähdyspaikoille” (EUTI C-477/19 ja C-357/20). Tehtyjen luontoselvitysten liito-oravakartoituksia tulee täydentää uusilla huomioiden se, että tyhjiäänkin LLP on lain suojaama. (Lisätietoa: Sulkava, 2024: Lisääntymis- ja levähdyspaikan määrittelyn laillisuusperusteet liito-oravakartoituksissa ja niiden tulosten tulkinnassa https://www.sll.fi/wp-content/uploads/2024/12/liito-orava_laillisuusperusteet_sll.pdf)

Miten varmistetaan kytkeytyneisyyden säilyminen?

Ekologiset yhteydet mahdollistavat eläinten, kasvien, sienten ja ihmisten siirtymisen luontoalueelta toiselle. Vaatimukset yhteyden leveydelle ja laadulle vaihtelevat lajikohtaisesti. Pääsääntöisesti ekologinen yhteys toimii sitä paremmin mitä leveämpi ja parempilaatuinen se on. Olennaista on myös se, millaisista elinympäristöistä ekologinen yhteys muodostuu. On tärkeää turvata huomaamattomampienkin hyönteisten, sienten ja kasvien siirtymäreittien suotuisat olosuhteet. Tärkeät metsäyhteydet pitää säilyttää puustoisina, tarpeeksi leveinä ja mahdollisimman luonnontilaisina.

Kaavamääräyksien sisältöä vahvistettava ja etäisyyksiä kohteista lisättävä luontokohteiden turvaamiseksi

Kaavaselostuksessa esitetty pyrkimys esimerkiksi luontoarvojen huomioinnista ei riitä, vaan tavoitteet on konkretisoitava oikeusvaikutteisissa kaavamerkinnöissä ja -määräyksissä. Pelkkä raja- ja kaavamerkintäkään eivät riitä turvaamaan arvokasta luontokohdetta, vaan kaavamääräyksissä on asetettava tarpeelliset rajoitteet, joilla kohteen säilyminen varmistetaan nyt ja tulevaisuudessa. Säilymistä ei voi jättää tulkinnanvaraisuuden varaan.

kulminoituu merkittävä vastuu ja vaade luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttamisestä ja luonnon monimuotoisuuden elvyttämisestä. **Kuntatasolla tehtävät maan käyttöpäätökset vaikuttavat merkittävästi siihen, miten luonnon monimuotoisuudelle käy paikallisesti, alueellisesti ja laajemminkin.** Olympiakylään suunnitellun hankkeen luonto- ja ilmastovaikutukset ovat vahvasti negatiiviset. (Lisätietoa:

<https://www.sll.fi/app/uploads/2023/04/rakentamisen-politiikkasuositus-2023.pdf>)

Muuramen kuntastrategiassa mainitut luovuus, ratkaisukeskeisyys ja vastuullisuus ohjaisivat nekin etsimään **uudenlaisia** asumisen ja kaavoituksen ratkaisuja ja visioita, joissa kunnan maankäyttöä, rakentamista ja asumista suunnitellaan ja toteutetaan luontokatoa ja ilmastokriisiä ehkäisten ja hilliten ja siten myös kunnan alueella asuvien ja toimivien terveyttä ja turvallisuutta parantaen.

“Arvot ohjaavat Muuramen kunnan toimintaa ja päätöksentekoa.

Asukaslähtöinen • Kehitämme toimintaamme huomioiden kaikki ikä- ja asukasryhmät. Kysymme ja hyödynnämme asukkaiden mielipiteitä kunnan kehittämisessä. Olemme avoimia ja asiointi kanssamme on sujuvaa ja helppoa.

Rohkea • Olemme avoimia tulevaisuudelle sekä uusille ideoille ja kokeiluille. Uskallamme tehdä päätöksiä ja lähestymme asioita luovasti ja ratkaisukeskeisesti.

Vastuullinen • Toimimme vastuullisesti ja luotettavasti. Kehitämme Muuramea kestävästi tuleville sukupolville.” (Muuramen strategia ja toimeenpano-ohjelma)

Yhdistyksemme vetoaa Muuramen kuntaan, että se tarkkaan analysoisi rakentamisen tarpeen ekologisen monikriisin aikana.

Jyväskylässä 31.7.2025

Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistys
jyvaskyla@sll.fi

Hanna Jyske (pj.)
gsm 040 5755 198
hannajy@gmail.com

Pentti Mattila (tal.hoit.)
gsm 040 344 6739
pentti.mattila@iki.fi

Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistyksen toimialue kattaa Jyväskylän, Muuramen, Joutsan, Luhangan ja Toivakan. Yhdistys on perustettu vuonna 1978. Se kuuluu Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiriin.